2025 AN ANIVERSAR

Adept

CERCETĂM INFORMĂM RESPONSABILIZĂM

coaliția civică pentru alegeri libere și corecte

IUNIE 2025, Nr.3

ACTUALITĂȚI ELECTORALE

SINTEZĂ

Legislația electorală

- La 13 iunie Parlamentul a reexaminat Proiectul de Lege privind combaterea fenomenului corupției electorale și aspecte conexe, la solicitarea președintei Maia Sandu. În aceeași zi, șefa statului a promulgat Legea 100 din 2025, iar la 14 iunie textul a fost publicat în Monitorul Oficial și a intrat în vigoare. Asociația ADEPT a realizat o analiză detaliată a Legii nr. 100/2025 privind combaterea corupției electorale, care poate fi lecturată pe site-ul organizației.

- La 12 iunie în prima lectură a fost aprobat Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 242/2023 privind Centrul pentru Comunicare Strategică și Combatere a Dezinformării și privind modificarea unor acte normative – art.2, 3, 4, ș.a.; Legea securității statului nr.618/1995 – art.12; ș.a.). Această lege în principal presupune trecerea Centrului în subordinea directă a șefului statului. De asemenea se modifică și denumirea acestuia, trecând în Centrul pentru Comunicare Strategică și Contracarare a Dezinformării. Atribuțiile Centrului însă, nu sunt modificate.

- Tot la 12 iunie a fost aprobat în prima lectură Proiectul de lege cu privire la modificarea Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr.174/2018. Printre modificările esențiale se numără introducerea noțiunilor de „dezinformare", „conținut ilegal", „discurs care incită la ură" și „notificator de încredere" – entitate desemnată de Consiliul Audiovizualului pentru a semnala platformelor online conținuturile problematice. În cadrul celei de-a 143-a ședințe plenare din 13-14 iunie 2025 a fost adoptată de Comisia de la Veneția Opinia la pachetul de legi privind reglementarea mass-media în Republica Moldova. Aceștia au constat lipsa transparenței în procesul de elaborare a legii și necesitatea unor ajustări pentru a respecta standardele europene privind libertatea presei și pluralismul. În avizul său, Comisia subliniază ambiguități legislative, riscuri de influență politică, deficiențe în procesul de numire în instituțiile media și recomandă clarificarea rolurilor instituționale, precum și protecții procedurale pentru jurnaliști și furnizorii de servicii media.

Alegeri parlamentare 2025

- În cadrul ședinței din 18 iunie, CEC a adoptat calendarul pentru realizarea acțiunilor de organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare din data de 28 septembrie 2025. Printre cele mai importante dăți se regăsesc:
- 20 iunie – 19 august: **Înregistrarea blocurilor electorale.**
- 14 iulie: **Începutul perioadei electorale.**
- 14 iulie: **Publicarea listei partidelor eligibile pentru participare.**
- 20 iulie – 19 august: **Înregistrarea candidaților și colectarea semnăturilor pentru candidații independenți.**
- 29 august – 26 septembrie: **Campania electorală.**
- 28 septembrie (7:00 – 21:00): **Votarea.**

- La 17 iunie, CEC a aprobat Regulamentul privind particularitățile constituirii și înregistrării blocurilor electorale. Blocul electoral se constituie în baza unui acord între două sau mai multe partide politice înregistrate de Agenția Servicii Publice până la data intrării în vigoare a actului de stabilire a datei alegerilor ori referendumului, iar decizia partidului politic de a participa la constituirea blocului electoral se consemnează într-un proces-verbal, aprobat conform statutului său. Este interzisă asocierea informală („bloc electoral camuflat”) între partide sau candidați fără înregistrare oficială.

- Asociația ADEPT a elaborat recomandări în cadrul consultărilor publice, care au vizat în principal modul de denumire și simbolistică a blocului electoral, excluderea prevederii care permite transformarea blocurilor electorale în blocuri politice, considerând-o premature și a propus criterii clare pentru identificarea blocurilor electorale camuflate.
- După ce la 19 iunie au fost organizate Consultări publice pe marginea proiectului de hotărâre privind modificarea Regulamentului CEC privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, acesta este momentan în lucru.
- În prezent este deschisă înregistrarea prealabilă a alegătorilor, care poate fi efectuată online prin platforma https://ip.cec.md/. Începând cu data de 22 aprilie, s-au înregistrat 689 de alegători, iar procesul va continua până pe 14 august.

Cazuri de corupție electorală

- Poliția a deschis o cauză penală după alegerile din Bolduresti, câștigate de Nicanor Ciochină, în urma constatării unor posibile semnături falsificate în listele electorale suplimentare. Reamintim că după turul II, contracandidatul Sergiu Bulicanu a cerut renumărarea voturilor, invocând nereguli în procesul electoral, iar deși rezultatul a rămas neschimbat, au fost identificate 21 de abateri legate de includerea alegătorilor pe listele pentru votarea la locul aflării.

- Procuratura Anticorupție anunță finalizarea cercetării penale în cazul bașcanei UTA Găgăuzia și secretarei fostului Partid Politic "Șor", fiind acuzați de acceptarea conștientă a finanțării unui concurent electoral și a unui partid politic de către un grup criminal organizat. Instanța de judecată a stabilit ca dezbaterile judiciare să aibă loc pe 1 iulie 2025.

„ACTUALITĂȚI ELECTORALE" include cele mai relevante informații din activitatea Comisiei Electorale Centrale, a Parlamentului, precum și evoluții privind cadrul legal, cazuri de corupție electorală și alte subiecte esențiale pentru integritatea proceselor electorale. Prin această sinteză, Asociația pentru Democrație Participativă ADEPT susține informațional organizațiile membre ale Coaliției pentru Alegeri Libere și Corecte (CALC) în monitorizarea eficientă a proceselor electorale și în formularea unor poziții și reacții bine documentate.